

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta številka 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta številka 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Božične misli.

Mraz vlada zunaj, a v naših srcih je toplo. Tudi v najrevnejšo kočjo prisije božične dni žarek veselja in blaženosti. Zakaj ni vse dni celega leta božičnega veselja med ljudmi? Ker svet prehitro zopet pozabi Božje Dete, ki edino trosi blagoslov na nas. Minoli bodo božični prazniki, minola vsa mehkejša, blažilna čustva. Svet bo zopet pričel divjo dirko za bogastvom, za častjo, za svojo osebno koristjo, in sovraštvo in trdosrčnost bosta mu spremeljevalki.

Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Zakaj noče svet izpolnjevati tega božjega nauka? Potoki solza bi se posušili, na milijone ljudi bi se srečno smebljaje vzdignilo iz črne bede. Toda svet noče tega krščanskega povelja, noče sploh krščanstva, ker mu ne pripušča služiti zlatemu teletu in lastnemu napuhu. In neprestano je na delu, da bi zbrisal iz človeške družbe sledove krščanstva, ki mu vznemirjajo slabo vest. V družine zanaša brezbožne nauke, ki ne pripuščajo krščanske vzgoje otrok, iz šole hoče pregnati krščanski nauk, razkristjaniti hoče zakrament sv. zakona, da razbije s tem družine, ki so podlaga vsakemu družabnemu redu. Čim manj krščanstva, tem manj ljubezni do bližnjega, in pohlepnemu svetu je prosta pot do njegovih ciljev!

Bedno, tlačeno ljudstvo, ali hočeš biti srečno? Vzdrami in postavi se v službo Božjega Deteta! Ne pripuščaj, da se izganja krščanstvo iz tvoje sredine! Kjer je izginil sled krščanstva, tam je vzrastel za te nov bič, ki ga bo brezbožni tlačitelj meril po tvojem hrbtu. Zahtevaj glasno, da se krščanski nauki oznanjujejo ne samo v cerkvi, ampak tudi v šoli, uradu, celi javnosti. Vse v človeški družbi

naj diba krščanski duh! Le tedaj se bo zopet spoštoval božji nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!

Voditelji ljudstva, ki hočete rešiti ljudstvo, posnemajte Božje Dete! Kristus ni delal za ljudstvo, da bi se mu klanjalo ali mu nosilo denarja, da bi našel čast in bogastvo, temveč da bi ga v istini osrečil. Delal je za njegovo srečo, in ker je bilo potrebno, tudi trpel zanj. Njegovo srce je bilo polno nesebične ljubezni do trpečega ljudstva. Kristus je ljubil ljudstvo in ne njegove tlačitelje. Ni hodil okoli bogatinov, da bi se mu naklonjeno nasmehnil, ni iskal pomoči pri visokih, vplivnih ljudeh, da bi ga blagohotno ščitili, moč in resnica njegovega nauka si je sama našla pot med vse sloje. Ah, kako vse drugače se dandanes ravna, kako malo krščanskega duha je med nami!

Božični prazniki so zopet prišli k nam in Božje Dete je med nami! Zberimo se pred njegovimi jaslicami ter ga prosimo, da se krščanski duh med svetom ohrani in razširi, da bodo bedna ljudstva zadovoljna in srečna. Želimo vesele božične praznike!

Politični ogled.

Državni zbor. Ko se je končala, seveda brez stvarnega uspeha, razprava o spremembi volilne pravice za državni zbor, pričela se je razprava o začasnem proračunu za leto 1906. Izmed Slovencev je govoril k temu predmetu kranjski liberallec notar Plantan, ki je pogreval stare pritožbe svojih somišljenikov, priobčene že neštetokrat v „Slov. Narodu.“ Hrvat Biankini je očital vladi, da za Jugoslovane nič ne stori, čeprav so ti že Avstrijo tolikokrat rešili iz nevarnosti ter prelili za njo

toliko dragocene krvi. Isto je storil njegov tovariš Hrvat dr. Zaffron. Omenjal je posamezne slučaje, kako ljubi vlada Jugoslovane. Prejšnja jugoslovanska ljudovlada Dubrovnik je imela lepo imetje do 40 milijonov kron, katere pa je vse pobrala avstrijska vlada. V nekdanji palači svetovalcev so sedaj vojaki, šole pa v beznicah, ki so podobne hlevom. Zbornica je z veliko večino odobrila začasni proračun. Nad polovico poslancev pa se je odtegnilo glasovanju, med temi tudi mnogi Jugoslovani. Nato je zbornica brez razprave odobrila začasno podaljšanje trgovinske pogodbe z Italijo. V ponedeljek, dne 18. t. m. je bila zadnja seja državnega zbora pred božičem.

Avstrija v Albaniji. Največja skrb avstrijske vlade že od nekdaj je, da bi potlačila Slovane in povzdignila Nemce. Dočim opravlja ta krivičen posel, pa skušajo druge države zmanjšati, kjer le mogoče, upliv Avstrije. Prej je imela Avstrija mnogo govornikov v Albaniji, pokrajini turški na Balkanu, in če bi šlo tako naprej, bi jo ob ugodnem času lahko spravila pod svoj klobuk kakor Bosno in Hercegovino. Imela je v njej šole in uvažala je v njo svoje pridelke. Sedaj jo je že nadkrilila Italija. Naše vlade imajo nesrečne roke!

Med Nemčijo in Anglijo so vsled države Maroko v Severni Afriki, kamor hočeta obe državi dobiti neoviran pristop za svojo trgovino, nastale nekoliko napete razmere. Toda Nemčija se očito boji Anglije. Nemški državni kancelar knez Bülow je že parkrat zatrjeval, da hoče Nemčija z Angleško mir. Seveda, kdor ve, da ima Anglija petkrat močnejše brodogradnje nego Nemčija, se smeji takemu zatrjevanju. Nemčija mora hoteti mir!

LISTEK.

Razglednice.

(Spomini na moje rokodelsko potovanje. — Števo E...)

„Veš“, dejal je skrivnostno, „napraviti morava tako, da bom pokazal doma, češ: glejte fantje, jaz imam v Ljubljani deklet!“ Narekoval mi je, jaz sem pa pisal — —

„Tako, zdaj mi pa povej še naslov!“

„Naslov pa se glasi: Gospod Jure Fister, Lisičji vrh številka 12.“

„No vidiš, še eno kronico me ne stane tole, pa mi bo toliko zabave in tudi časti pripravilo“, se je veselil.

„Jaz le čestitam tvoji bistri glavi, ki je to izumila; želim mnogo uspeha.“ Oddal sem karte na pošto.

Ko je drugo jutro petelin naznanjal dan, tisti dan, katerega večer bo — sveti večer, se je odpeljal Jure na Gorenjsko.

„Tristo kosmatih medvedov“, si je mislil, „jaz jih bom za nos potegnil. O, zdaj bom pokazal temu Grdinavemu, da Jure ni tak, da bi ga nobena ne hotela; videl bo, da imam

jaz še več deklet kot on“ in lice mu je žarelo sreče in zadovoljnosti.

Oh, kako so se razveselili mati, ko so zopet objeli svojega sina; skuhali so opoldan veliko skledo ajdovih žgancev — lepih, belih, ki so se kar drobili v ustih. In kako ponosno se je oziral drugi dan pri maši na ljudi, katerim so imponirale njegove nove hlače. Dekleta so ga škilile po strani in si v duhu slikale, da ta-le bi ne bil preslab. On jih pa danes še pogledal ni.

„Ha, še danes vam bom pokazal, da imam na izbiro boljših; videle boste, da Jure ni brezpotrebni stroj za prebavljanje krompirja.“

„Kaj to zlomka, da še ni razglednic“, jezil se je, ko je prišel domov; „zdaj bi že morale biti tu. No, morda pridejo popoldan!“

Popoldne jih tudi ni bilo in Jure je bil ves obupan. „Presneto! kje so neki razglednice ostale? Ali morda ni pravilni naslov povedal?“ Šel je gledat hišno številko in zdelo se mu je, da to ni 12, ampak 21. In res je bilo tako; sedaj mu je bilo jasno.

Nesreča je hotela, ali pa je bil samo slučaj, da se je neki kmet na drugem koncu vasi tudi pisal Jure Fister in ravno pri tem je bila številka 12. Ni še dolgo gospodaril

mladi Jure — lanski predpust je pripeljal gori iz doline nevesto, brhko, rdečo, kakoršne so vse Gorenjke. Nobena stvar jima ni kalila ljubega miru, ki je vedno vladal v tej hiši.

Mlada gospodinja se je ravno pripravljala, da bi zakurila za kosilo, s kojim bi danes opremila božično mizo, ko ji je prinesel sosedov fant šest lepih kart.

„O ti hencaj ti, kako so lepe! kdo jih je neki poslal?“ Bere. „Ne, to so Juretove, saj pravim, ta ima povsodi prijatelje. Kaj je neki napisano?“ Čita od zadaj — rudečica jo oblije, „moj Bog! kdo bi si bil mislil? In kaj je na tej-le? Ljubi moj Jure! Odkar si ti odšel, nimam mira, noč in dan mislim na Tebe, saj brez Tebe ne morem živeti! Pridi zopet kmalu! Sprejmi sto poljubov od Tvoje ljubice Maričke!“ — Tako torej, rekel je, da gre na semenj v Ljubljano, pa je šel k dekletu! — Moj Bog, kdaj sem to zaslužila! Jaz ga bom oštela, da bo pomnil! Toda ne, če ga oštevam, se bo smejal; — pustim ga in proč pojdem od njega.“ In hitela je na podstrešje, oblekla novo krilo, pobrala nekatere stvari in jo odžvižgala v — pustino. Z belo ruto v roki je mahala po stezi mimo gozda, da je odskaovalo dolgo krilo in so se delale sape, da

Kmetijski stan in socijaldemokracija. Mnogokrat, posebno ob času volitev se kažejo socijaldemokrati kot prijatelji kmeta, da bi dobili kakoga nerazsodnega na svojo stran. Kako pa o njih govorijo, če so sami med seboj, kažejo te-le besede, katere je rekel socijaldemokratski poslanec Resel na nekem shodu v Gradcu kjer je govoril o splošni in enaki volilni pravici. Resel je rekel: „Takšen neumen (vertrottelter) kmet ima volilno pravico, a delavec, ki je videl kaj sveta, je nima!“ Kmet in delavec, oba sta trpina, obema se naj da volilna pravica, ne na škodo enega ali drugega. Delavec po mestih so večinoma sinovi kmetov in čudno se nam zdi, da ni nobeden zavrnil Reselna, ko je tako grdo psoval njih očete. — Kadar se pa pridejo socijaldemokrati zopet prilizovat in vam kmetom hliniti, povejte jim, da niste tako neumni kakor pravi Resel in jim pokazite vrata!

Ogrski državni zbor je bil dne 19. t. m. zopet odgoden do 1. marca 1906. Zbornica je sicer vzela to cesarjevo odredbo na znanje, toda enoglasno je vložila ugovor proti odredbi. Položaj ministrstva Fejervari je vsled tega enoglasnega sklepa zopet težavnejši. V listih je priobčala vlada dne 19. dec. načrt za spremembo volilne pravice. Volilno pravico ima vsak ogrski državljani, ki zna pisati in čitati; voljen za poslanca more biti le, kdor je vsaj 10 let ogrski državljani, kdor zna madjarski in ni bil radi „ščuvanja proti madjarski narodnosti“ kaznovan. Zaduja določba je zelo nevarna in bo sodnikom migljaj, naj obsojajo voditelje nemadjarskih narodov, da ne bodo mogli postati njih zastopniki!

Na Ruskem se zadnje dni upirajo vojniki ter pridružujejo tudi drugim upornikom. Car se je zopet s posebnim razglasom obrnil do ljudstva, v katerem zagotavlja, da se bo ljudstvu gotovo dala ustava, toda nemirov ne boče trpel in če potrebno, posegel tudi po izvanrednih sredstvih, da uduši upor.

Na Pruskem dobijo versko šolo, čeravno je to tamkaj težje, ker po mnogih krajih katoličani in luterani skupaj živijo. Katoliški otroci se bodo morali poučevati od katoliških učiteljev, luteranski od luteranskih. Kaj poročajo k temu naši prusaki? Naj posnemajo Pruse tudi v dobrem!

V Južni Afriki še ni minel upor divjih Hererov proti Nemcem, čeprav je njihovega glavarja Vitboja pred kratkim doletela smrt. Divjakov je kakih 10.000 in nimajo niti enega topa, ampak mnogi so še oboroženi z lokom in puščicami, a vendar jih Nemci ne morejo premagati. Kako pa so nemški listi naduto pisali, ko Rusi niso mogli premagati vojaško izborna izurjenih Japoncev. Vsak naj pometa pred svojim pragom!

Dopisi.

Slov. Bistrica. Zopet je eden najstrastnejših „Štajercijancev“ celega našega slovenje-

bistriškega okraja žalostno in jako nesrečno končal. To je bil Soster Miba, po domače „Bogečev Miba“, mal posestnik občine Štatenberg. Dne 13. t. m. vračal se je zvečer s sejma iz Studenic domov. Že na sejmu si je bil precej naložil nesrečnega alkohola. Domov gredeč izbral si je pot med vinogradi ter je pri vsaki biši in pri vsakem vinskem bramu zabavljaval in razgrajal ter zahteval „liter vina“. Tako je naletel na nekatere druge pijance. In kar se je že stoinstokrat zgodilo, se je tudi tukaj: pijanci se spoprimejo, Mibec je bil hitro na tleh in začeli so po njem mlatiti, da je revež vsled dobljenih ran še tisto noč umrl. Rajnemu je bil „Štajerc“ evangelijski, vedno ga je pri sebi nosil, večkrat ob nedeljah po končani službi božji na cesti bral in razlagal. Štel se je za glavarja „naprednih“. To je zdaj v tem kraju že tretji enak slučaj. Oktobra t. l. smo čitali žalostno poročilo o nesrečnem štajercijancu Lukcu Kernežu, katerega je tovariš v koči njegove priljeznice ustrelil. Lani se je znanemu I. F. v občini Podložje, ki je bil enako strasten in slep štajercijanec, splasil konj, voz se je prekupicnil in njega je vrglo na cesto, kjer je priletel z glavo na velik kamen, da je koj mrtev obležal. Pri padcu si je jezik odgriznil in še le čez dalje časa so našli v blatu poteptani kos jezika, ki je večkrat govoril proti Bogu.

Sv. Jakob v Slov. gor. (Raznoterosti.) Po dolgem času smo vendar z mnogimi prošnjami dosegli, da dobimo z novim letom vozno pošto, ki bo vozila vsak dan od Sv. Ilja na Jarenino in Sv. Jakob ter nazaj. Če tudi ta zveza za nas ni najbolj ugodna, vendar bolje je le, ko dosedajni način prevajanja pošte. — Ob enem bo obhodil poštni pot šestkrat na teden našo občino in sicer trikrat občine: Gornji dol, Gornje in Spodnje Hlapje, Počenik, Šomart in gornji del Ploderšnice in trikrat občine: Slatenik, Flekušek, Kušernik, Spodnji dol, Ritiže, Ročico in spodnji del Ploderšnice; iz tega vzroka se postavi na raznih krajih šest poštinskih skrinjic. — V nedeljo ob polu 12. uri po noči se je čutil pri nas precej močen potres; ob enem se je čulo čudno podzemeljsko bobnenje. — Nova okrajna cesta, ki veže Sv. Jakob s Sv. Jurijem in Sv. Lenartom v Sl. gor., je tako daleč dodelana, da bo v prihodnji spomladi dokončana. Želeti bi bilo samo, da bi se zgradila še tudi enaka cesta, ki bi vezala Sv. Jakob s Omurekom, ki bi peljala torej po Gornjem dolu. Jako nujno potrebna pa bi bila tudi vsaj malo prikrita cesta od farne cerkve na naše „zapuščeno“ pokopališče. O tem prihodujič več.

Središče. (Raznoterosti) Bralno društvo „Edinost“ ima 20. t. mes. zabavni večer s predavanjem. Na sv. Treh Kraljev praznik 1906 pa ima ob 6. uri zvečer občini zbor z naslednjim vzporedom: 1. Nagovor. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 3. Volitev predsedništva ozir. odbora za 1906. 4. Naročitev časnikov. 5. Predlogi. — J. Hoferja, pristojnega v Središču, so našli v

v Grabah dne 16. t. m. v jutro mrtvega zunaj pri vratih slonečega; pil je rad špirit. — Naš župan g. J. Šinko je s svojo vztrajnostjo, da ni sprejemal uradnih nemških dopisov, dosegel, da se mu sedaj od c. kr. glavarstva Ptuj slovenski dopisi pošiljajo. Občinski predstojniki, posnemajte ga! —i—

Ormož. (Okrajni proračun). Te dni so razpoloženi v javni pregled proračuni okrajnih zastopov za l. 1906. Iz proračuna za ormoški okraj posnamemo sledeče zanimive podatke:

Največjo pozornost obrača ta slovenski okrajni odbor na vzdržavanje cest. Posebno zahteva cesta iz Ormoža v Ljutomer velike žrtve. Pa tudi za ceste iz Ormoža v Središče in iz Ormoža k Sv. Miklavžu so postavljene v proračun izdatne svote. Za temi pride dolga vrsto važnih okrajnih cest, kakor iz Središča v Ljutomer, iz Ormoža v Koračice, od Velikenedelje v Savce, iz Središča v Čakovec, iz Središča v Štrigovo, iz Vitana k Sv. Bolfanku in ptujška cesta skozi Savce v Lukavce. Kako skrbno pazi okrajni zastop na to, da zadosti vsem potrebam, je razvidno iz tega, da opravljajo cestno nadzorništvo obče spoštovani in ugledni možje, ki sami v dotičnem kraju prebivajo in ki kot občinski predstojniki uživajo občeno zaupanje ter želje prebivalstva dobro poznajo. Tako bo treba ob cesti Velikenedelja—Savci nekaj mostov prenoviti, ob cesti iz Središča v Čakovec, ki je močno vijugasta in po zimi pri snežnih zamezilih nerazločna, zasadiati sadno drevje, nadaljevati pešpot skozi Središče itd.

Pa tudi novih zvez je treba. Fara Sv. Lenarta je bila dosedaj čisto zapuščena. Le slaba občinska cesta jo je vezala z ostalim svetom. Upravičeni dolgoletni želji tamošnjega prebivalstva hoče okrajni odbor sedaj ustreči. Že v letu 1906 pričae z zgradbo nove okrajne ceste iz Sodinec k Sv. Lenartu, ter je postavljen v proračun za l. 1906 v ta namen znesek po 8000 K. Tudi je potrebna primerna zveza iz Obreža v Šalovce. Za tozadevna tehnična predela je določen znesek 1000 K. Za zgradbo ceste iz Ivanjkove v Veličane pa je vpisan znesek 7000 K. Samo za vožnjo prodeca na okrajne ceste je proračunjen znesek 13.852 K, ki pride v roke voznikom iz celega okraja. Vožnja se izdražba za vsako cesto posebej in v malih odstavkih, tako, da ima vsak posestnik priliko si s svojimi konji nekaj prislužiti.

Pa tudi na druge okraja se je v proračunu primerno oziralo.

Za regulacijo Pesnice in Drave, za poljedelstvo in živinorejo, za zdravstvo in oskrbo ubogih, za šolske zadeve itd., za vse je zadostno skrbnjeno. Pri Sv. Tomažu se nastani z znatno dotacijo okraja distriktni zdravnik. Dosedaj v tem okrožju zdravniške pomoči ni bilo dobiti. — Za premiranje konj v Središču in za premiranje govedi v Ormožu dol čeno je lepo število premij. — Vsled prizadevanja naših činiteljev namerava vojaška oblast kupovati konje tudi v ormoškem okraju

je grmičevje šepetalo skrivnostno. Njej pa se je zdelo, da si šepete tudi grmičevje, da tudi mrtvo drevje ve, da se je zgodilo nekaj, kar bi se ne smelo — — —

Mož Jure pa je prav tedaj prišel od desete maše. Ni postal na prostoru pred cerkvijo, kot sicer; danes je vse hitelo naravnost domov, ker se je doma že kadilo božično kosilo.

Kako čudno se je zdelo Juretu, ko ga danes ni pozdravljaval od daleč oni prijetni vonj iz kuhinje, ki ga spominja na velike praznike. Še bolj pa je strmel, ko ni bilo žene nikjer.

„Kaj pa to pomeni?“ reče resno.

Tam na mizi je našel šest lepih voščilnih kart, zraven pa listek z napisom: „Ker so ti druge ljubše, pa druge imej! Sram te bodi!“

Ni razumel, kaj misli s tem žena, še le ko je prebral karte, je vedel, pri čem da je.

„To mi je nekdo nalašč napravil, samo zato, da bi me ob ženico spravil!“

Strašna jeza ga pograbi „Toda ne, ne boš Jaka! jaz te bom dobil v pest!“

„Ko bi vsaj vedel, kam je šla. Ali, doma bo najbrže!“

Vstal je in se odpravil na njen dom. In tukaj je res našel svojo ženo. Le z veliko težavo ji je pojasnil stvar in jo pripravil, da je šla z njim nazaj.

Bilo je ob treh popoldne, ko prideta na svoj dom. Mož je sicer očital ženi, da ne sme biti več tako nagla, a ji je odpustil, ker je tudi ona spoznala, da naglica ni dobra. Tedaj pa pride v hišo ljubljanski Jure z vprašanjem, če niso morda tu dobili kakih kart.

„Smo jih, smo; kako pa to veš?“ in grdo ga je pogledal.

„Tiste karte sem jaz poslal — — —“

Zdaj je bila pa druga. Jure je Jureta prijel tako trdo, kakor že dolg nihče in zavpil.

„A tako, ti si tisti tiček! Povej vse in po pravici!“

Ni mogel drugače ljubljanski Jure, kot da je vse povedal — — —

„Ali te ni sram?“ in spustil ga je potem.

Jure pa je osramočen pobral kosti svojega rojstva in jo odkuril.

„Tristo mesenih klobas! nič mi ne gre po sreči“, dejal je Jure sam pri sebi in se vgriznil v ustnice. Vedel je, da se bodo dekleta in fantje v Lisičjem bregu iz njega norčevali in zato se je še tisti dan odpeljal v Ljubljano, kjer je vendar le bolje.

Nič nam ni hotel doma povedati, kako je bilo, a mi smo na njegovem obrazu poznali, da ni bilo „zastonj“; pozneje pa smo izvedeli vse.

Jaz sem se potem kmalu poslovil od svojih tovarišev in šel naprej.

Oni dan pa mi je povedal „Pekov Janez“, da se Jure ženi, toda, če sem prav slišal, ni srečna izvoljenka nobena izmed tistih, ki so mu poslale lani — božične razglednice.

in se že v letu 1906 vrši poskušno remontiranje. Da kolikor mogoče obudi za to zanimanje, določa okrajni odbor za prigon konj pred vojaško komisijo posebne nagrade.

Še dolga vrsta daljnih določb nam jasno priča, kako živo se ta naš okrajni zastop briga za koristi in povzdigo blagostanja celega okraja. Saj pa tudi pridejo v tem zastopu do veljave vsi prebivalci okraja po svojih najboljših možeh in s ponosom smemo reči, da je to naše lastno, slovensko gospodarstvo.

Brezen pri Vitanju. (Iztirjavanje šolskih glob od županstev.) Pri odborovi seji te občine dne 1. decembra t. l. je g. Franc Jakop, obč. svetovalec, stavil sledeči predlog:

Najhuje breme za župana zadnjih dveh let je, katero nalaga c. kr. pol. oblast, da mora od njemu podrejenih občanov denarno šolsko kazen iztirjavati! Ako župan z mirno, lepo besedo od soseda, znanca, sorodnika, botra ali očeta ne iztirja prisojene šolske kazni, se mu od vsakega posameznega zneska naloži kazni 10 kron.

Prisilna rubežna pot je pa tudi nedostojna; kmet proti kmetu, župan kmet, njegov tekmeč kmet, na čegar posestvu zajemlje župan vodo, vozi po njegovem zemljišču, ali pa mu posodi marsikatero gospodarsko pomoč itd. Iztirjanje šolske kazni pa vse dosedanje prijaznost in ljubezen razdere, zraven pa še mora župan prenašati psovaje in se bati napada svojih občanov! Župan na deželi je navaden, priprost kmet, ki je odvisen od kmeta. Ne noči ne cesarske suknje, ne orožja, torej je prisilna rubež nemogoča, pa tudi nedostojna. Naj to izvršuje taista oblast, katera je kazen naložila, ali pa krajni šolski svet sam po c. kr. sodniji.

Nadalje predlaga: Občinski red za vojvodino Štajersko od dne 2. maja 1864, dež. zak. št. 6 je celo obširen in strog red, katerega mora župan spolnovati. § 52 se glasi: Med najpoglavitejšimi županovimi dolžnostmi je ta, da skrbi za opravila občinskega nadzorstva § 24.

In vendar se ne glasi, da spada iztirjavanje šolskih kazni v županovo področje!

Zbrani odbor to hudo gorje g. župana pomiluje ter sklene sledeče: Naj se pošlje ugovor oziroma prošnja potom c. kr. okrajnega glavarstva Konjice na c. kr. namestnijo v Gradec, da isto odredi, da župan ni primoran rubiti pri svojih občanih denarne šolske kazni, da slavno isto najde za izvršitev tega drugo pot.

Predlog se je sprejel, odobril, zapisnik spisal, prečital in podpisal.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Katol. polit. narodno društvo „Sloga“ v Čadramu imelo bo na praznik sv. Štefana po litanijah občni zbor s sledečim sporedom: Volitev novega odbora, poročilo o delovanju leta 1905, naročilo časnikov za l. 1906 in razni nasveti.

S pošte. Pošta v Ljubnem je dobila poštna pomožna uradnica Marija Debelak, pošta v Križevcih pa poštna pomožna uradnica Magdalena Lopan v Rogatcu. — Imenovani so: za poštne asistente poštne praktikanti Albert Kosar, Karol Doberšek in Maks Pürstl v Celju, Kristijan Canger v Mariboru. — Pošta v Podsredi se je podelila poštnemu uradniku Emilu Panek iz Št. Janža pri Ptujju. — Poštarica Roza Črnovšek je prestavljena iz Ljubnega v Braslovče.

Mariborske novice. Pri brodu v Melju je skočila dne 12. t. m. natakariča Ana Mikše v Dravo. Delavci so jo pa potegnili iz vode. Namesto da bi bila rešiteljem hvaležna, jih je začela psovati. Skrajna nehvaležnost! — Sodnija išče 27letno Marijo Brenkovič iz Pod-

lehnik. — 18letna Ivana Bratuša, hči znane vinačarja Bratuše, ki je bil obsojen na smrt, ker jo je umoril in pojedel, ima sedaj s sodnijo mnogo opraviti. Vedno se okoli klati, tako, da je bila že večkrat radi potepanja kaznovana. Ker te kazni nič ne pomagajo, vtaknili so jo v prisilno delavnico — Pri posestniku Janezu Caf je služila dekla Rois. Ko ji je gospodinja odpovedala, jo je to tako razjezilo, da je skočila v njo, ji pipala lase in jo z nogami suvala v trebuh. Gospodinja se je branila, pri čemer je deklo lahko ranila. Vsled te rane je Rois tožila gospodinjjo, ki je pa bila oproščena, ker je dokazala, da je to storila v silobranu. — Po Tržaški cesti je dne 27. m. m. pijan domu korakal delavec Karol Dežman. Na nekem vozu je zapazil dve vreči, katere je vzal seboj, ne da bi lastnika vprašal, če dovoli. Vreče je prodal za 2 kroni. Še isti večer so ga dobili ter postavili pred sodnijo, kjer se jo izgovarjal, da je „strašansko“ pijan. Cel teden ostrega zapora ga bo sedaj poučilo, da pijan človek tudi ne sme krasti. — V noči na 18. t. m. so vdrli neznan tatovi v prodajalno izdelovalca mila g. Broša na Glavnem trgu. Našli so pa samo samo 12 K denarja. Hoteli so tudi vdreti v zraven ležečo glavno zalogo tobaka, toda ni se jim posrečilo. Tatovi so morali biti zelo drzni, kajti v bližini je redarska čuvajnic.

Slovenska narodna pesem. C. kr. ministristvo za uk in bogočastje se je odločilo dati zbrati narodne pesmi vseh narodov avstrijskih. Delo ima biti strogo znanstveno, t. j. zapisati se imajo vse pesmi do zadnje in sicer tako, da zapissek odgovarja zahtevam vede. Z ozirom na našo pesem moremo naznaniti, da je c. kr. ministristvo že imenovalo odbornike, katerim je naloga, uresničiti označeni namen. Iz Štajerskega je v odbor pozvan g. Gabriel Majcen v Mariboru. Nadalje nam je tudi znano, da je slovenski odbor 17. t. m. imel v Ljubljani shod, na katerem je pretresal ter določil, kako hoče izvrševati lepo svojo nalogo. Za Štajer sta prevzela vodstvo nabiranja g. Gabriel Majcen in g. dr. Jožef Tomišek, prvi za severovzhodni, drugi pa za jugozapadni del. Ker bo v dosegu velikega in prelepega namena treba, da pomoči svoje ne odreče noben Slovenec, bode se v kratkem izdala instrukcija, kako treba pri nabiranju postopati, ki bode v raznih časopisih objavljena ter se še v obliki posebnih pol ozir. knjižice posameznikom dala v roke. Toliko za sedaj. Stvar je resna in velikega kulturnega pomena. Med drugim namerava c. kr. ministristvo pozneje na podlagi celega dela za preprosto ljudstvo za zelo majhen denar izdati pesmarico, češ, naj se lepo ljudsko petje, ki sedaj žalibog močno hira, zopet oživi.

Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 20. novembra so bile občinske volitve za trojiški trg. Izpadle so prav tako, kakor so bile naročene, izpremembe tudi nihče ni pričakoval: naš gospod Golob so zopet „pürgermajster“. Pa to pot so imeli Trojiščani velik strah, pobrali so vsa pooblastila, kjer so si upali, še celo gospod Kirbiš je hodil k pobožnim vdovam prosit pooblastil, tako se je bal za sebe in za svojega „švogra“ Goloba. Pa ta njih strah je bil sedaj popolnoma nepotreben, ker se od nasprotne strani namenoma niti korak ni storil za volitev. — Štajerčev poročilo je debela laž, kakor je dolg in širok njen poročevalec, pač pa se je hotelo videti, kako stvar stoji brez nasprotne pritiska. Volitve sta se udeležila gospod župnik in gospod katehet, da pokažeta, da imata pravico in da se ne bojita. Isto sta tudi storila gg. Lavoslav Perko in Mihael Holubar. Tako je prav, čast jim! Kajpada to ni bilo po volji trojiškim „velmožem“. Posebno novi trojiški „veleposestnik“ „Štajerca“ — ima jih samo 60 + 1, reci šestdeset in enega, „pürgermajster“ Golob so posebej naročeni — torej Schütz, ta je hudo zameril, najbrže zato, ker niso njega poprej dovoljenja prosili! Le pišite in govorite, kakor vam drago, trojiški gospodje duhovniki se pač bore malo zmenijo za to. Tisti časi so

minuli, ko so zahrbtne tožbe in pritožbe kaj pomagale, ne gre več! Časi, ko se je par tržanov vse balo, so proč! — Če veliki lažnik in dopisnik od Sv. Trojice še kako lažve, naj jo le hitro sporoči „Štajercu“, norci imajo nad tem svoje veselje, norci vse verujejo, vse hlastno pogoltnjejo. Dober tek! — Mizar Jurij Mulec je kupil posestvo Blaža Ploja v Spod. Porčiču, svoje je pa prodal krojaču Janezu Golobu. Na Dominkovo posestvo v trgu je prišel pek gosp. Ernest Zavernik, ki se je poročil s Faniko Dominko.

Spodnja Kungota. V Gradiški je zopet izvoljen občinskim predstojnikom gosp. Tomaž Kramberger, občinskim svetovalcem g. Anton Leber in g. Franc Grandošek. G. Kramberger je že 45. leto tukaj župan. Čeprav vedno vleče z Nemci, še mu dosedaj niso hoteli — to vemo mi dobro — pridobiti nobenega odlikovanja. Nemška hvaležnost!

Na Ščavnici so obč. volitve z dne 1. jul. l. l., pri katerih so Slovenci zmagali v vseh treh razredih, res ovržene in se vršila nova volitev v četrtek, dne 28. decembra v ščavniški šoli in sicer voli III. razred ob 9. uri predpoldne, II. razred ob 1. uri popoldne in I. razred ob 2. uri popoldne. Te volitve so silno važne, zato pridite slovenski volilci vsi do zadnjega. Kakor smo prvokrat slavno zmagali, moramo tudi tokrat. V ta namen je potreba slehernega našega glasu. Naj nikdo ne ostane doma. Na delo torej, vrh Slovenci na Ščavnici, da bo naša sveta katoliška in slovenska stvar ob meji slovenski zopet zmagala.

Iz terbegovske občine. Lansko leto se je pri nas večkrat pokazal nek vinski kupec, ki pa ni kupoval vina, ampak je le šel na to, da se je tu in tam napil — vina pa ni kupil. Tudi letos se je že tu in tam pokazal, toda tiste vinogradnike je letos izpustil, katere je lani obiskal, kajti nekateri so ga še do letos z vinom čakali. Vinogradniki, pozor torej!

Mihalovci pri Ormožu. Posestnika Slovinca gospodarsko poslopje je začelo ob 5. zjutraj dne 12. t. m. goreti. S slamo krito poslopje je bilo tako nenadoma v plameuu, da niso mogli niti vse živine rešiti. Zgoreli ste dve pitani svinji. Tudi del hiše je uničil ogenj. Škoda na živilih in krmi je velika. Vzrok ognja ni znan.

V Poljčanah je umrl gostilničar Franc Kampl.

Potres. V nedeljo, dne 17. t. m. po noči ob 11 uri 20 min. se je čutil po Spod. Štajerskem lahak potresni sunek, ki je trajal dve do tri minute. Smer mu je bila od jugozapada proti severovzhodu. Došla so naslednja krajevna poročila: Sv. Lovrenc v Sl. gor. Nocojšnjo noč, dne 17. t. mes., ob 11 uri 20 min. nas je mal potres prijetno zazibal, čutili so ga le nespeči. — Sv. Križ nad Mariborom: Tukaj smo občutili v noči od 17. na 18. decembra ob pol 12. uri tri srednje-močne potresne sunke. — Sv. Bolfenk pri Središču: Od dne 17. na 18. decem. nekoliko minut po 11. uri po noči, je bil močen potres od 5 do 10 sekund. Zbudil je ljudi iz trdnega spanja. Čulo se je delj časa klepetanje šip na oknih in tresenje zemlje. Nekaterim je počil obok. Ljudi je bilo groza. — Dva zaporedna potresna sunka sta bila slišati v Babincih pri Ljutomeru v noči od 17.—18. t. mes. ob 11. uri 17 min. — Kozje: Dne 17. grudna ob 11. uri po noči se je čutil močen potresni sunek, ki je pridrvil od severo-zapadne strani. Strahu je bilo dovolj. — Brežice: Pri nas smo čutili v noči od nedelje na ponedeljek okoli polu 12. ure močen potresni sunek, ki je trajal okoli 4 sekunde. — Celje: Okoli tri sekunde trajajoč potres nas je v nedeljo po noči ob 11. uri 25 minut vzbudil. Smer potresa je bila jugozapad-severovzhod. — Prevorje: V nedeljo zvečer, dne 17. t. mes. ob 11. uri po noči smo čutili pri nas precej močan potres v smeri od vzhoda proti zahodu. Škode ni napravil nobene. — V Središču smo v noči od 17.—18. t. mes. ob 11 uri 20 minut čutili potres v smeri od vzhoda proti zahodu.

Tresenje je bilo precej močno; zbudilo nas je iz spanja. — Rajhenburg. Dne 17. t. m. ob 11. uri zvečer in danes v terek ob polu 11. uri smo čutili tu dva lahka potresna sunka. — Dobova pri Brežicah. Dne 17. t. m. ob četrtni na 12. uro po noči smo čutili precej močan potresni sunek.

St. Ilj v Slov. gor. Pri občinski volitvi za I. razred so imeli Slovenci in posilincevi jednako število glasov. Z Nemci je tudi volil dne 14. grudna umrli posestnik Gierlinger. Imel je namreč njegov sin pooblastilo. To je tako gorostasna krivica, da je le mogoča v Turčiji in Avstriji. Zreb je odločil za Nemce. Slovenci bodo vložili ugovor.

Stojnci. V sredo, 13. decembra t. l. je utonil zvečer v Dravi gospodar Štefan Bezjak. Drugim je šel pomagat, pa je sam smrt našel. Njegovo ladjo so našli v Križevljanah, a truplo utonlega nikjer. — V soboto ponesrečila se je v Halozah pri vožnji stelje deklina Ana Šmigoc iz Stojnc. Voz se je zvrnil na njo, da so jo na pol mrtvo potegnili izpod voza. Sedaj bolana leži.

Sv. Anton v Slov. gor. So pri nas ljudje, katerim ne ugaja ne bralno društvo, ne mladeniška zveza. Ne zdi se nam vredno, da bi se z njimi bavili natančneje. Odgovor na vse napade naj bo za zdaj — socialni kurz! — Veteransko društvo si je naročilo zastavo za bornih 600 K. Vrbjak je naročil tudi trak z nemškimi napisom. Celo g. Alt se vsemu temu smeji!

Nečloveški stariši. Dne 19. t. m. popoldne so pripeljali v mariborsko bolnišnico 38 letnega slaboumnega Štefana Mom, kočarskega sina iz Loke pri Slivnici. Žandarmerija ga je našla v svinjskem hlevu starišev. Bil je zvezan z verigami, popolnoma zanemarjen in v nečloveškem stanju. Ljudje pravijo, da je bil štiri leta tako privezan v svinjskem hlevu. Bil je poln nesnage in mrčesa. Ko so ga pripeljali v bolnišnico, niso njegove oči prenašale dnevne svetlobe, ker je moral prebivati v vedni temi. Tudi leži popolnoma sključeno v postelji, ker je bil tako vklenjen v verige z nogami in rokami. Ubožec odgovarja na vprašanje popolnoma narobe.

Spodnja Polskava. Zadnjič smo poročali o samomoru Franca Kraut. Njegova hči je kmalu potem, ko so očeta našli, izginila. Čutila se je namreč krivo očetove smrti. Čez tri dni so jo našli vsled lakote na pol mrtvo na sosedovem hlevu.

Radgona. V Prezbergu je zgorela hiša kočarja Irgoliča. Demača hčer je skočila v hišo, da reši mater, o kateri je mislila, da je v koči. Zadel pa jo je padajoči tram, da se je zgrudila na tla. Sedaj je v bolnišnici.

Šmarje pri Jelšah. V noči od 15. do 16. so vlomili tatovi v tukajšnje davkarijo in odnesli uradnikom 100 K. — Dne 18. je preminul tržan in posestnik Maks Tančič.

Slovenska zmaga v Dobrni. Brzjavno se nam poroča: V dveh razredih zmagali sijajno Slovenci.

Slovenski Šoštanj! Pri občinskih volitvah v Šoštanju so zmagali Slovenci v II. in III. razredu. Vsled tega vlada pri nemškutarjih in njih zakotnih lističih strašna jeza. Ta onemogla jeza nam zvabi samo pomilovalni nasmech, kajti Šoštanj je in ostane slovenski, naj se še tako napibujejo različni narodni in verski odpadniki. Vrhim volilec: Slava!

Laški okrajni zastop popravlja savinjski most blizu eno leto in potroša za to stotake! Davkoplačevalci, kaj rečete k takemu „nemškemu“ gospodarstvu?

Celjske novice. Kakor vsako leto, bode tudi letos delil gosp. Peter Majdič v Spodnji Hudinji moko in premog ubožnim prebivalcem celjske okolice oz. mesta in sicer v soboto, dne 23. t. m. Vsak prošnjik naj prinese s seboj ubožni listek.

Polzela. V Dolu je pogorelo dne 15. t. m. poslopje Cecilije Trebovske do tal. Posestnica je šla v gozd po drva ter je za-

prla svojega 7 letnega sinčka v hišo. Deček je prišel do vžgalic in je vžgal hišo. Sosedom se je posrečilo rešiti dečka in živino, vse drugo je zgorelo.

V Škalah pri Velenju so si izvolili za župana vrlega narodnjaka in mnogoletnega dosedanega župana g. Jožefa Kovarča.

Skomre. Da so občani skomarske občine izročili svoje občinske zadeve v oskrb razumnih in za blagor slovenskega ljudstva vnetih odbornikov, pokazala je že prva odborova seja, kateri je predsedoval novoizvoljeni občinski predstojnik, dne 12. dec.: „Uvažujoč potrebe slovenskega ljudstva pridružuje se občinski odbor soglasno v svojem in v imenu občanov, katere zastopa, vsem, ki delujejo za to, da se v najkrajšem času uvede za vse postavodajalne zastope, pred vsem za državno in deželno zbornico, splošna, enaka, neposredna in tajna volilna pravica“. Soglasen sklep vseh odbornikov je tudi ta, da se bodo v prihodnje sprejemali in reševali samo oni uradni dopisi, ki so pisani in naslovljeni le v slovenskem jeziku; nemške uradne dopise in ukaze mora obč. predstojnik nerešene vrniti. O tem drugem sklepu se naj obvestijo oblasti, pod katere spada občina Skomre. Z ogorčenjem zavračajo nadalje sklepe ob zborovanju nemške in posilivemske gospode v Gradcu ter zahtevajo: Proč od slovenskega kruha z uradniki in drugimi dostojanstveniki, ki škilijo v „rajh“! — — — — — Kedaj bodo pa začeli posnemati slovenskega pohorskega kmeta oni, ki bi mu morali biti vzgled narodnega navdušenja?!

Laško. Nemško gospodarstvo v okrajnem zastopu. V ponedeljkovi seji našega okrajnega zastopa je odbor s 13 proti 9 glasom zavrzel prošnjo Ciril-Methodove družbe za podporo 200 K. To je nezaslišana krivica od strani onih Nemcev, ki imajo v okrajnem zastopu prvo besedo, ki živijo od Slovencev, za zahvalo pa njim fige kažejo in delijo slovenski denar med Nemce. Manjka nam besedi, da bi primerno ožigosali to drznost naših nasprotnikov, ki ima v našem slovenskem okrajnem zastopu žalibog še večino. Slovincem skrajno sovražni nemški „Südmarki“ pa je pred nekaterimi meseci podarilo 200 K, za našo koristno šolsko družbo pa se ne dobi niti krajcarja! Zapomnite si, da pride dan obračuna. Zapomnijo naj si to posebno trgovca Karl Herman, gostilničar Weber in notar Mravlag, ki so v prvi vrsti glasovali proti podpori naši slovenski šolski družbi. Kakor vi nam, tako mi vam!...

Vojaški begunec. Mesarski pomočnik Avguštin Mušter, rojen pri Sv. Juriju na Pesnici, se je hotel odtegniti vojaščini in je pobegnul. Zasledovali so ga tudi radi tatvine. A ne bili bi ga še dobili, ko bi ne bil pisal v svojo domačo občino, naj mu dokumente pošljejo v Maishofen. Tam so ga prijeli.

Sevnica ob Savi. Z novim letom bo obhodil poštni pot trikrat na teden sledeče kraje: Šmarje, Orešje, Ledina, Ledgojne, Dobrova, Orehovo, Žurkovdol, Žabjek, Metenvrh, Kumen, Drožanje, Šetojne in Sv. Rok. Poštni nabiralnik se ustanovi v Šmarju, Orešju, Ledini, Orehovem, Žabjeku in Drožanju. — Pri mostu so potegnili dne 16. t. m. iz Save mrtvo truplo približno 40 letnega moža, ki je, sodeč po obleki, delavskega stanu. Ime še dosedaj ni znano.

V Št. Lenartu pri Brežicah se je igral dne 11. t. m. posestnikov sin Franc Urek s samokresom, ne vedoč, da je nabit. Orožje se sproži in kroglja zadene njegovega devetletnega brata, ki je dne 13. t. m. v bolnišnici umrl.

Trbovlje. V noči na 9. t. m. je bil pri premikanju nekega tovornega vlaka v Trbovljah povožen čuvaj Franc Laker. Odrezati so mu morali desno nogo nad kolonom in ga prepeljali v deželno bolnišnico v Ljubljano.

Kozjanske novice. Vreme je bilo minuli teden prav lepo solnčno, da že davno ne tako. Prav je kazal vremenski ključ. Listje za nasteljo se je vendar dobilo vsaj za silo. Danes 17. grudna, ko to pišem, pada sneg.

Vremenski ključ o mladi luni kaže nestanovitno vreme, dež, sneg in vihar. — Pohvalno mora kozjanski novičar omeniti, da zadnje vabilo na zborovanje „Gospodarskega bralnega društva“ ni bilo glas vpijočega v puščavi, ampak udeležba je bila mnogobrojna. Vsi prostori so bili natlačeni vrlo narodnih mož in mladeničev, žen in deklet. Z zanimanjem so vsi poslušali krasni govor iz potne torbe jeruzalemskega romarja. Gosp. govornik je natančno narisal potovanje, sege in okolnosti sv. dežele, posebno v betlehemskem hlevcu, kjer se je naš Gospod in Odrašenik rodil; o Mrtvem morju in marsikaj družega. Vplel je med govor mnogo smešnega in šaljivega tako, da je bilo smeha na cente. Mnogi želijo, da bi jeruzalemski romar vse natančno opisal, bodisi v „Slovenskem Gospodarju“ ali v „Našem domu“. Gotovo sem prepričan, da ni nobenemu poslušalcu žal za ono skromno urico, ki jo je porabil za poslušanje in zborovanja društva. Veliko še ima jeruzalemski romar v potni torbi raznovrstne ropotije, katero želi ob drugi priliki razložiti. Kadar se Vam bode naznanilo, le pridite zopet v obilnem številu kakor danes! Pristréna hvala govorniku, jeruzalemskemu romarju, in vsem došlim zborovalcem. Veselo novo leto! — Kozjanski novičar.

Društvo avtonomnih uradnikov za slovenske pokrajine se čuti dolžnega, vse uradnike avtonomnih uradov opozoriti na to, da v sedanjem zasedanju državnega zbora pride zadeva starostnega preskrbljenja v razpravo. V tozadavnem nočtu se pa nič ne govori o enakem preskrbljevanju avtonomnih uradnikov. Da pa pridemo tudi mi uradniki občin in okrajnih zastopov do naših opravičenih in zaželenih ciljev, je dolžnost vsakega posameznega tovariša, da takoj napravi na enega naših državnih poslancev — Robič, dr. Ploj, Berks — sledečo peticijo, ali pa že napravljeno v podpis v dopisnico lahko zahteva. „Velerodni gospod! V kratkem se predloži državnemu zboru načrt za starostno preskrbljenje privatnih uradnikov. Ker pa se v istem načrtu ne jemlje ozir na uradnike pri občinah in okrajnih zastopih, prosim, da blagovolite takrat, ko se bo o istem načrtu v državnem zboru sklepalo, zahtevati, da se tudi uradniki občin in okrajnih zastopov v istem zakonu uvažujejo. O gmotnem položaju uradnikov avtonomnih uradov se je že veliko pisalo in govorilo v javnih zastopih; od raznih strani se je povdarjala potreba, njih položaj zboljšati, predložile so se tudi že tozadavne razne peticije državnemu zboru; ker pa ravno uradniki avtonomnih uradov med privatnimi uradniki največ storijo za državo, je opravičena zahteva, da država skrbi za starostno preskrbljenje teh uradnikov. V nadi, da boste to opravičeno zahtevo o priliki razprave v držav. zboru podpirali, bilježim z odličnim spoštovanjem“ — (podpis).

Društven koledarček za l. 1906. je izšel. Nekoliko pozno je sicer za koledarček, če izide še le decembra, a Koledarčkovo uredništvo ni povzročilo zamude. Nas je prav razveselil rdeči „Zvezni Koledarček“. Vsakdo, ki mu je mari pošten napredek slovenskega ljudstva, naj bi imel „Koledarček“. Priporočamo ga najtopleje vsakomur. Tvarine poučne dovolj za vsakega, ki mu niso mari le prazne čenče ali pa kaki prismuknjeni romani. V poročilu o zborovanju „Slov. kršč. soc. zveze“ v Mariboru dobi vsak raznovrstnega gradiva. Oni, ki tožijo, da nimajo tvarine za predavanja, je dobe, kolikor hočejo. Društva in osobito društvena načelstva naj poskrbe, da te sklepe izvrše. Naši delavski organizaciji je poseben poseben oddelek, ki opisuje večje prireditve našega delavstva. Ob tej priliki opozarjamo delavska društva na sklepe I. vseslovenskega shoda pri D. M. v Polju. Skrbite, da se prav povsod tudi izvrše. Opis mladeniških shodov na Štajerskem je velezanimiv. Kaže, da vrla štajerska mladina ne drži križem rok. Le tako naprej! Vrlo delujoča štajerska organizirana mladina, naša nada, naš up, obrne gotovo svojo pozornost tudi na delavsko združevanje,

ki je na Štajerskem še pomankljivo. V „Navodilih za zvezna društva“ pa najde vsak, ki mu je na srca društveno življenje, kar poželi in potrebuje. Društva naj bi le izpolnjevala nauke navodil. Prav dobro tudi služijo navodila voditeljem „Čebelic“. Jako prav pridejo tudi tabele za računanje vsebine okroglega, tesanega in žaganega lesa v kubičnih metrih. Gospodarski zapisnik pa nemo kliče svojim naročnikom: Imejte v redu svoje gospodarstvo, vpisujte svoje dohodka in stroške. Društveni seznam kaže, da je v „Zvezi“ 133 društev z 9720 člani. Lična knjižica stane 1 K, naročila naslovite na naslov g. Luka Smolnikar, stolni vikar, Ljubljana. Ker je na razpolago še nekaj lanskih „Koledarčkov“, opozarjamo delavstvo, da je v njem mnogo za delavstvo velevažnih sestavkov. Segajte torej pridno po „Društvenem koledarčku“!

Pol milijona ur je preteklo dne 16. dec., odkar vlada naš cesar Franc Jožef I.

„Dan sprave“, ljudska igra s petjem v štirih dejanjih. Spisal Zvonimir Masle. 78 strani, 16°. Izdalo in založilo uredništvo „Družinskega prijatelja“ v Trstu. Cena 20 v; po pošti 5 v več. — Dobra igra, polna šaljivih, pa tudi pretresljivih prizorov. Za navadne odre je jako pripravna, ker se da uprizoriti z učinkom in tudi zelo skromnimi sredstvi. Njena smer je proti pijančevanju in kaže, da ni vselej resničen pregovor: „Pijanec se preobrne, kadar se v jamo zvrne.“ To igro, ki je prva te vrste, priporočamo prav toplo društvom v uprizoritev in vsem knjižnicam, posebno v krajih, kjer se veliko pijančuje. — Pevske točke v tej igri je uglasbil Vinko Vodopivec. Omeniti moramo lepo koračnico za mešan zbor s „trio“: „Mi smo Slovani!“, ki se gotovo udomači. Primerni hektografrani glasbeni izvodi se dobe po 10 v v uredništvu „Družinskega prijatelja“ v Trstu, Rojan 3.

Slovenski kmetje! Vsak stan ima danes liste, ki zagovarjajo njegove težnje in koristi. Za kmečki stan izvršuje na Slovenskem Štajerju to nalogo naš „Slov. Gospodar“. Zato pa naj bi ne bilo nobenega slovensko-štajerskega kmeta, ki bi ne bil naročen na „Slov. Gosp.“ Naročnina za list je pač majhna. Za celo leto znaša 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se pošlje na priprost naslov: Upravništvo „Slov. Gospodarja“, Maribor. Slovenski kmetje, sezite po svojem stanovskem listu in širite ga med sobrati! Z novim letom bo list izhajal pri isti ceni v povečani obliki in na lepšem papirju. Današnja priloga ima že tako obliko in tak papir.

Cerkvene stvari.

Umrla je dne 13. t. m. v mariborski bolnišnici usmiljena sestra Filomena Apolonija Goznikar, rojena dne 9. februarja 1873 pri Sv. Jederti nad Laškim.

Ljutomer. G. Anton Valcer, posestnik v Babincih, je ob potu, ki pelje v Ljutomer, postavil čez 7 metrov visok križ, katerega je v nedeljo, dne 10. t. m. po večernici g. dekan Jurkovič ob asistenci dveh gospodov kapelanov blagoslovil. Po blagoslovu je gospod kapelan Škamlec množici domačega in iz okolice zbrane ljudstva v primernem govoru razložil pomen križa v stari in potem v novi dobi. Po končanem govoru je g. Zacherl z eno svojih pevk zapel nalašč za to slovesnost zloženo pesem. Bodi še pripomnjeno, da je podoba Križanega, kakor tudi Device Marije jako umetno izdelal domači podobar g. L. Perko pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Društvena poročila.

Na Štefanovo v Ruše! Tu priredi kmečko bralno društvo v gostilni g. Antona Novaka svojo veselico, pri kateri se bo pelo, igralo in tudi proste zabave ne bo manjkalo. Na gledaliških deskah bodeta tu prvokrat gostovala znana in priljubljena igralca Čikeka in Vrežl, ki bosta gotovo vsakomur izsilila

mного smeha. Prijatelji in zvesti obiskovalci narodnih Ruš, posetite nas v obilnem številu, zlasti pa ne ostanite doma vi, domačini! Veselice se v prvi vrsti prirejajo le za vas in z vašo navzočnostjo je trud, ki ga povzročajo prireditve, obilno poplačan. Torej na svidenje in prijateljsko veselje naj bo ta večer med nami!

Katol. delavsko društvo v Mariboru je priredilo dne 17. t. m. ob 5. uri popoldne božičnico s petjem in živimi podobami. Slavnost so obiskali tudi prevzvišeni vladika lavantinski dr. Mihael Napotnik. Petje novega društvenega moškega zbora je splošno ugajalo. Jako krasne so bile tudi žive podobe: Rojstvo Kristusovo, sv. družina, 12letni Jezus v temeljnu. Med deklamacijami moramo posebej omeniti gdč. Stranjšak, ki je krasno deklamirala: „Angelj miru“. Nato so se razdelila med otroke udov darila, kar so prevzvišeni lastnoročno storili. Obdarovanih je bilo 160 otrok.

Iz Ribnice. Po tukajšnjem „Bralnem društvu“ povabljen je 10. t. m. gosp. potovalni učitelj Goričan razlagal o koristi kmetijske podružnice. Poslušalcev je bilo veliko število, katerih se je takoj toliko oglasilo, da se je kmetijska podružnica ustanovila. Naj deluje v občni blagor.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je na podučnem shodu zadnjo nedeljo jako zanimivo predaval gosp. učitelj Jožef Troha o ameriških nasadih. Sklenilo se je, da bo tekom zime vsak četrtek zjutraj po sv. maši v bralni sobi gospodarski podučni shod, pri katerem nastopi vsakikrat eden govornik in bo potem razgovor o dotičnem predmetu. Prvi tak shod bo v četrtek 28. dec. Govoril bo o delu v sadovnjaku mladenič Ant. Zemljič. Gospodarji, mladeniči in vsi, ki se zanimata za gospodarski napredek, udeležujte se teh shodov v velikem številu!

Za potovalno knjižnico, koja je namenjena Slovincem ob meji, se je že darovalo nekaj knjig. Toda še vse premalo! Rodoljubi, pokažite sedaj dejanski svojo ljubezen do v nevarnosti se nahajajoče slovenske meje! Knjige in darove sprejema: Josip Kranjc, kapelan, Sv. Peter, pošta Maribor.

Bralno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Mariboru je imelo zadnjo nedeljo povoljno dobro obiskan poučen shod. Po pozdravu gosp. predsednika je predaval gosp. dr. Ant. P. Korošec o pojmu ustave in potem o različnih volilnopravnih sestavih kakor so: splošna in enaka volilna pravica, stanovska, množinska, razmerna itd. Gosp. tajnik je pozival društvenike k pridnemu čitanju, ker knjig je sedaj dovolj. Društvo si je pred kratkim nabavilo krasno in bogato knjižnico.

Naša nepolitična organizacija. V „Društven. Koledarčku“ najdemo letos mnogo zanimivih podatkov o naši nepolitični organizaciji. Vseh društev, zbranih v „Slovenski krščansko-socialni zvezi“, je bilo ob sklepu uredništva za Koledarček 133 z 9720 člani. Največ društev, 77, jih šteje Kranjska, štajerskih društev je zaznamovanih v „Zvezi“ 38, v istini pa je njih število že poskočilo na 41. Velika škoda je, da niso vsa društva odgovorila na vprašanja, ki so se jim stavila od osrednjega odbora za l. 1904, kajti potem bi lahko sestavili zanesljivo in sila poučno statistiko nepolitičnih društev. Kolikor je v Koledarčku gradiva na razpolago, hočemo podati sliko spodnještajerskih nepolitičnih društev. Denarnega prometa so imela naša društva 16827 K 39 h. Najmanjši denarni promet je imelo (v kolikor Koledarčkovi podatki kažejo) bralno društvo v Pišecah, največjega pa bralno društvo v Dobrni pri Celju. Knjig je v naši spodnještajerski organizaciji na razpolago 11043, prebralo se jih je 11004. Največ knjig ima kmečko bralno društvo v Št. Ilju v Slov. gor., najmanj katol. bralno in gospodarsko društvo v Rogatcu. Največ knjig se je prebralo v bralnem društvu v Št. Juriju ob Taboru, najmanj v bralnem društvu v Studenicah pri

Poljčanah. Poučnih predavanj je bilo l. 1904 v naših organiziranih društvih 124, največ (26) pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Dramatičnih predstav je bilo 47, največ (5) pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Veselic je bilo 45, največ (6) v kmečkem bralnem društvu v Jarenini. Izletov se je naredilo 30, največ (8) Sv. Jurij ob Ščavnici.

Veteransko društvo pri Sv. Križu na Murskem polju si je v kratkem svojem obstanku že omislilo novo veteransko zastavo, katera bo iz črno-rumene svile, na eni strani cesarski orel in na drugi podoba brezmadežne Device Marije; taka zastava bo torej popolnoma slična vojaški upravi. Izdelale jo bodo čč. šolske sestre v Mariboru. Društveno vodstvo izreka pristrčno zahvalo svojim dobrotnikom, kateri so že za zastavo prispevali z raznimi darovi: g. c. kr. dvorn. svetniku dr. Miroslavu Ploj, drž. in dežel. poslancu na Dunaju, rajnemu g. dr. Farkašu v Ljutomeru, g. Ludoviku Skuhala, c. i. kr. poročniku v Sopronu, g. Ludoviku Karba, c. in kr. poročniku v Pulju, g. Jožefu Stuhec, c. kr. oficijalu v Brežicah, sl. posojilnici v Ljutomeru. Za razne darove in dobitke za tombolo, gg. c. kr. uradnikom ljutomerskim, domači in ljutomerski čč. duhovščini, gg. dr. Grossmannu in dr. Chloupeku, gg. trgovcem in županoma ljutomerskim in vsem domačim darovalcem in podpornim udom, kateri so za novo zastavo kaj pripomogli. Bog plati! To veteransko društvo je edino v ljutomerskem okrajnem glavarstvu in stoji popolnoma na narodni podlagi, (ne pa kakor pri Sv. Antonu v Slov. gor. tisto veteransko društvo deluje) z namenom, kakor kažejo društvena pravila, gojiti med ljudstvom domorodni vojaški duh in vzgojevati dinastično čustvanje in pravo ljubezen do domovine. Glede na kratki obstanek v teku po drugega leta, je že 28 uniformiranih članov in to so možje in fantje, kateri si štejejo v svojo največjo čast in ponos, da so že s prepasanim orožjem služili svetlega cesarja. V naših vrstah stojijo tudi možje, kateri so stali že v ognju za domovino in čast Avstrije in gledali smrti v oči, kar pričajo njihove bojne svetlinje. Z novo zastavo bo imelo društvo še lepši ugled, ker je pa še za tako podjetje v blagajni velik primanjkljaj, v ta navedeni namen še prosimo gg. križevske rojake, ako bi nam blagovolili prispeti za novo zastavo s kako podporo. Vsak tudi najmanjši dar bo hvaležno sprejet. — Odbor veteranskega društva pri Sv. Križu na Murskem polju, dne 15. dec. 1905. — Ivan Magdič, načelnik. Ivan Peršak, namestnik. Jakob Stuhec, tajnik.

Gospod. bralno društvo v Kozjem je imelo minulo nedeljo, dne 17. grudna svoje letno občno zborovanje in volitev novega odbora, ki je izvoljen po sledečem redu: predsednik Anton Maček, posestnik; denarničar preč. g. dr. Janez Jančič, kapelan; tajnik M. Pustišek; knjižničar Rudolf Vouk, mladenič; odborniki Anton Maček, mizar, Jernej Verdeljak, Franc D. brav, mladenič in Janez Bah, posestnik. Daj Bog sreče in mnogo vspeha novemu odboru v letu 1906.

Bralno društvo v Dobovi je imelo 17. t. m. občni zbor in predavanja. Tajnik je predaval o pomenu in potrebi narodne izobrazbe in organizacije, o rabi sredstev, kakor so, koristno branje dobrih knjig, strokovnih listov in časopisov, poučna predavanja, poštene zabave, igrokazi, petje, izleti in zveza s sosednimi društvi. Na steni bralne sobe viseča lepa podoba sv. Cirila in Metoda je kazipot društvenemu delovanju, ki je naznanjeno v slovenskem geslu: Vse za vero, dom in cesarja! Predsednik je zanimivo razlagal napravo dobrega gnojišča in to razlago pojasnjeval z risanjem na tablo; predaval o hlevskem gnoju, o kompostu in o umetnih gnojilih. Mnogi udje so že isti dan skupno naročili Tomaževe žindre, kajnita in kalijeve soli. V lepem številu zbrani udje so z veseljem poslušali ta poučna predavanja, izrazili željo, da se ob primernih časih povabi tudi potovalni učitelj v strokovno izobrazbo gospodarjev.

Gospodarske stvari.

Kako Španska pomaga svojemu kmetu?

(France Kramberger, eksp. akad.)

Znano je, da je Španija ena najbolj revnih držav, a vendar nam zamore ravno ona biti v novejšem času na gospodarskem polju kot vzoren vzgled. Spoznala je, da mora država, ki hoče biti močna, mora imeti tudi močno oporo v kmetu. Raditega si prizadeva na vse načine kmetu njegovo stanje izboljšati. Navesti hočem le nekaj primerov, ki naj dokažejo, kaj vse še našemu kmetu manjka in kaj vse je on upravičen zahtevati od one države, kateri plačuje mastne davke.

Ni zadosti, če kmet čita samo strokovne knjige o poljedelstvu, ampak treba je tudi, da se mu vse to praktično pokaže, kako se dela in kako velik dobiček prinese urano kmetijstvo. In v ta namen je Španija že lani dovolila ogromne podpore za napravo kmetijskih poskuševališč, ki merijo pol do eden ha ter so blizu kraja, da ni kmetovalcem preveč od rok. Tako poskuševalno postajo dobi pa vsaka občina, ki ima najmanj 750 prebivalcev. Glavna naloga teh postaj je, kmetom praktično pokazati veliko vrednost umnega poljedelstva in primerno uporabo različnih vrst gnoja. Pestijo in zboljšujejo se tudi semena. Država sama da tudi veliko poljedelskih strojev poskuševališčem na razpolago, da se kmetje pouče o njihovem velikem pomenu za kmetijstvo. Poskuševališča vodijo učitelji dotičnih občin, ki stoje pod nadzorstvom državnih poljedelskih inženirjev.

Navesti hočem še samo, da je španska država tudi dovolila, da smejo poljedelci kakor tudi poljedelski delavci hoditi poslušat k predavanjem in praktičnim vajam na vseh javnih kmetijskih šolah in učiteljskih. Nadalje so se tudi vpeljale predavanja o kmetijstvu v vojašnicah, kar pa imajo že dolgo časa na Laškem.

Ako primerjamo našo državo s Špansko samo v teh par vzgledih, moramo žalibog pripoznati, da naša država dosedaj za kmeta še skoraj ni ničesar storila ali pa vsaj toliko ne, kot bi morala. Žalibog smo še vedno navezani na svojo lastno pomoč. Res je, da imamo že kako malo drevesnico ali trsnico, nekatera kmetijska društva imajo tudi že svoja poskuševališča (seveda ne popolne), nekatere šole so tudi obdarovane s koščekom zemlje, kjer bi se naj (a navadno se ne!) šolska mladina poučevala o kmetijstvu, ali to je še vse premalo. A jako dobro bi bilo, ko bi se tudi pri nas vpeljale poučna predavanja v vojašnicah. Koliko praznih poldnevov in tudi celih dni zabijejo naši fantje v vojašnici, posebno v zimskem času ali pa kadar dežuje! Ali bi ne bilo bolje, da bi se jim o takih prilikah povedalo kaj koristnega o kmetijstvu? Gotovo! In marsikateri kmetijski fant bi se zopet z veseljem poprijel domače kmetije, ter bi vse to, kar je slišal pri vojaki o gospodarstvu, doma uporabil. A sedaj vsak navadno raje ostane po dokončani vojaški službi v mestu ter dela

po tovarnah, a našemu kmetu pa primanjkuje vedno bolj delavskih moči.

Loterijske številke.

Gradec 16. decemb.: 64, 80, 46, 2, 76.

Dunaj 16. decemb.: 19, 71, 73, 22, 18.

Listnica uredništva. Sv. križ nad Mariborom, Sv. Barbara pri Mariboru: Hvala, sprejeli, pride!

Društvena naznanila.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ima svoj po učni shod mladeniška zveza v nedeljo, dne 24. decem. po večernicah, dekliška zveza pa na Štefanovo po večernicah. Na dnevnem redu so obakrat zanimivi govori.

Bralno društvo v Letušu ima svoj redni občni zbor dne 31. decem. popoldne ob 4. uri v prostorih g. Val. Zanier in sina. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Slovenjgradec in okolico ima na praznik sv. Štefana popoldne zborovanje v gostilni g. Rogine v Podgorju. Začetek ob 3. uri. Rodoljubi so uljudno povabljeni k zborovanju. Odbor.

Žiško bralno društvo vprizori dne 26. t. mes. igro „Novi svon na Krtinah“. Uljudno se vabi vse drage sosede, kakor tudi domačine, da se v obilnem številu udeležijo te veselice, od koje se bo slednji vračal sigurno zadovoljen domov. Igrati se prične točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina: odrasli 40, otroci 20 vin. Predplačila se hvaležno sprejmejo. Čisti dobiček je namenjen žiškim ubogim šolarjem.

„Pevski zbor mladeničev v Veržeji“ priredi v torek, dne 26. dec. (na Štefanovo) predstavo s petjem in igro „Dobro došli“ ob 5. uri zvečer v gostilnični sobi g. Rožmana. Čisti dobiček je namenjen ubogim šolarjem domače šole. (Vstopnina: sedeži 60, 50 in 40 vinarjev, stojišča 30 vin.) Osebna vabila se ne razpošiljajo.

Katol. bralno društvo na Polzeli ima svoj letni občni zbor na praznik sv. Štefana po večernicah ob pol 3. uri popoldne. Na dnevnem redu je volitev novega odbora.

Konjiško društvo treznosti bo imelo svoje glavno zborovanje na predbožično nedeljo, dne 24. dec. t. l. ob 4. uri popoldne v društveni sobi. Spored: 1. Letno poročilo. 2. Račun o društvenih prejemkih in izdatkih. 3. Volitev odbora za prihodnje društvo. leto. 4. Predavanje o alkoholizmu. 5. Predlogi. Na polnoštevilno udeležbo vabi uljudno odbor.

Čebelarji, pozor! Dne 24. t. m. zboruje podružnica slov. čebelarstva za Spodnje Štajersko v St. Juriju ob juž. žel. Na dnevnem redu je praktično predavanje g. predsednika nadučitelja Kurbusa, poročilo tajnika in blagajnika. Razni naveti in predlogi. Zborovanje se vrši v gostilniških prostorih „pri Kukuviču“ ob polu 4. uri popol. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Št. Ilj pri Velenju. Bralno društvo v Št. Ilju pri Velenju priredi na praznik Sv. Štefana, dne 26. dec. 19 5 veselico v gostilni g. Iv. Kranjca v Št. Ilju. Začetek točno ob 3. uri popol. Na vzporedju je pozdrav, godba in gled. igra „Trije tički“, šaloigra v dveh dejanjih, poučni govor ter prosta zabava s petjem, šaljivo pošto in licitacijo itd. Veselica bo nudila vsakemu udeležencu obilo zabave. Ker je čisti dobiček namenjen za razširjanje društvene knjižnice, upamo, da se vsi sosedi iz Soštanja, Škal, Velenja in St. Janža odzovete našemu vabilu; kdor bi pa bil zadržan, osebno se udeležiti naše veselice, se naj spomni s kakim prispevkom našega bralnega društva in podpira na ta način naša

prizadevanja za razširjenje izobrazbe med ljudstvom. Odbor.

Bralno društvo v Špitaliču ima na Štefanovo po dopoldanski službi božji občni zbor v šoli. Spored: 1. Poročilo blagajnika in tajnika. 2. Vpisovanje novih udov in pobiranje udnine. 3. Šaljiv srečolov itd. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slov. čebelarstvo društvo za Spodnji Štajer ima svoj III. občni zbor v četrtek, dne 28. decem. t. l. ob 10. uri dopoldne v prostorih Narodnega doma v Ptuj. Vzored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev odbora. 5. Volitev pregled. računov. 6. Slučajnosti. Vse člane ter druge zavedne čebelarje vabi k obilni udeležbi uljudno odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali Mohorjani pri Sv. Juriju ob ščavnici 27'60 K. — Mohorjani na Ljubnem 17'35 K.

Za Žičkarjev spomenik so darovali: sl. posojilnica v Gornji Radgani 25 K, vlč. g. duhovni svet in župnik Peter Erjavac 10 K, blag. gosp. Ivan Zdošek, nadučitelj v pokoju 5 K, veleč. g. žup. Jože Kunej 2 zlata, blag. g. Mavro Tramsšek 2 K, veleč. g. žup. Turkuš 10 K, vlč. g. žup. Anton Kolar 4 K, vlč. g. župnik Jožef Potovšek 4 K, blag. gosp. dr. Franc Jankovič 10 K, g. Fr. Budna, kmet v Kališovcu pri Rajhenburgu 1 K.

Tržne cene

v Mariboru od 10. dec. do 16. dec. 1905.

Živila.	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	70	17	50
rž		15	—	15	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	60	16	—
koruza		17	40	18	—
proso		17	60	18	40
ajda		16	70	17	50
seno		4	50	5	40
slama		3	60	4	—
šola	1 kg	—	22	—	30
grah		—	50	—	52
leča		—	74	—	80
krompir		—	7	—	8
sir		—	36	—	38
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	20	2	40
špeh		1	56	1	60
zelje, kislo		—	20	—	26
repa, kisla		—	20	—	24
mleko	1 lit.	—	20	—	22
ametana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	64	—	72
zelje	100 glav	—	—	—	—
ajdca	1 kom.	—	—	—	10

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

Ki ima najmanj teliče v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nihali naprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Prisiten samo s imenom Ivan Hoffa in s leve varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev

» 1/2 » 50 »

Dobiva se povsod.

Novoletno darilo!

Marijine družbe! Bralna društva!

— Ali že imate —

Marijino življenje?

Slavospev, obsegajoč nad 1000 verzov,

speval M. Zemljič.

Cena s poštnino vred brošir. izvodu 2-20 K, vezano 3 K, z zlato obrezo 4 K. 831 2-1

Dobiva se: v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. in v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

Božično darilo!

Mlad fant,

22 let star, slovenski rodoljub, ki je večje slovenskega in nemškega jezika in v gospodarski in gozdarstvi kakor tudi v občinskem in posojilniškem tajnistvu in tudi v odvetniških pisarniških delih dobro izurjen, želi primerne službe na deželi. 831 3-1

Ponudbe se naj pošiljajo na upravnništvo tega lista.

Lepo, majhno posestvo,

pol ure od Maribora, lepa hiša, hlevi, škedenj, nekoliko oralov zemlje, se zaradi smrti takoj proda po ugodni ceni. Natančneje se izve Spod. Pobrzn št. 54 pri Marib.

Pri kneževem oskrbništvu v Konjicah se iščeta za oskrbovanje novih nasadov dva izšolana

viničarja

Jeden od teh je lahko oženjen. Plača po dogovoru. Nastop službe s 1. februarjem 1906. Oglasi se naj pošiljajo na kneževu oskrbništvu v Konjice na Štajerskem. 801 3-1

Vsaka beseda
stane 2 vin.Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.Večkratna objava
po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilo. Pri vprašanih na upravištvo se mora pridejati znanje za odgovor.

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15.
757 52-4**Mladenič**, vestnega značaja, že več let kot samostanski cerkvenik, se priporoča kje na Štajerskem ali Kranjskem v službo z 2. januarjem prih. leta. Naslov pri upravištvo.
779 3-2**Kovačnica** se da takoj v najem radi prodaje posestva na več let z orodjem vred. Kovačnica je za pet delavcev velika, med dvema glavnima cestama, dosedajni najemnik je bil čez 20 let, tudi svinjski hlevi in eu vrt je zraven. Vid Dobič, trgovec z apnom na Bregu pri Ptuj.
778 3-2**Trije dijaki** se sprejmejo na stanovanje in brano, lepa soba, zanesljiva postrežba in krščanska hiša. Vpraša se pri Juli Kopic, Pfarhofgasse št. 5, Maribor.
761 2-2**Malo posestvo**, okoli 4 orale, je takoj na prodaj Ciršak št. 88. Št. II v Slov. gor.
775 3-2**Pristno vino** in pristni tropinovec, kakor tudi več tisoč cepilnih trt in divjakov bilk, različnih vrst je na prodaj po nizkih cenah pri Josipu Čotič, vinogradniku v Vrhpolji, Vipava. Cenik na zahtevanje brezplačno
795 4-1**2 kovaška učena**, v starosti 14-17 let sprejme Anton Ferenčak, kovaški mojster v Brezicah ob Savi.
790 2-1**Hlapec** za vole se sprejme s 1. januarjem 1906 v župnišče v Kamnici pri Mariboru.
788 2-1**Viničar** s 4 delavskimi močmi, izurjen na nove nasade, je dovršil vinarski in sadjarski tečaj, želi službo spremeniti do 15. februarja 1906. Ponudbe pod J. S. na upravištvo „Slov. Gosp.“
800 2-1**Enonadstropno poslopje**, stara šola pri Sv. Duhu v gornjeradgorskem okraju se da v najem. V pritličju so tri sobe za stanovanje ali kako bodi obrt, dve obokani kleti, kuhinja s štedilno pečo in kamrica za shrambo. V nadstropju ste dve veliki, poprej šolski sobi in ena soba za stanovanje. Poslopje je tik cerkve. Oglasiti se je pri šolskem načelniku pri Sv. Duhu.
784 2-1**Čevljarstvo** dobro ohranjeno, skoraj novo, se prodaja. Jozefa Krajnc, Studenci št. 60.
793 2-1**Učena** z dobro ljudskošolsko izobrazbo, ki zna slovenski in nemški, sprejme v trgovino mešanega blaga L. Pinter v Selnici ob Dravi.
796 2-1**Deklica**, 14 do 16 letna, zdrava, pridna in dovolj močna, iz poštene hiše, ki je dovršila ljudsko šolo z dobrim uspehom, se sprejme takoj v malo trgovino na deželi v učiteljski rodbini; imela bi sprva tudi hišne opravke. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod „Poštenost“ na upravištvo Slov. Gosp.
798 2-1**Službo organista in cerkvnika** išče Ceciljanec, jako izvežban v vseh predmetih, posebno v igranju na orglah (Bachovih Fug) in v Choralu, dober pevec, oženjen, z jako dobrimi spričevali, tudi lahko nastopi na nemškem in zna tudi dobro k cerkvi spadajoče rokodelstvo. Več se izve pri uprav.
774 3-2**Zidana hiša** v jako lepem kraju, zraven cerkve, 20 minut od kolodvora, pripravna za gostilno in trgovino, tudi za kakega penzionista, se prodaja. Hiša obstoji iz 5 sob, kuhinje, čimnate in kleti, zraven je tudi lepo dvorišče in vrt za zelenjavo. Pogoji so jako ugodni. Naslov pove upravištvo tega lista.
791 3-2**Prodajo** se za orglarsko šolo primerne snažne in vezane knjige, „Cecilije“ (stare izdaje), „Zbirka zakonov“ za občinske tajnike, „Cerkveni Glasbenik“ 1902. Več pove Karol Satler, organist v St. Rupertu nad Laškim, p. Sv. Jurij ob juž. žel.
803 2-1**Tamburaško brdo**, še celo novo, prodaja Hadner Alojzij v Kamnici št. 90 pri Mariboru.
809 2-2**Lep gozd**, 10-12 oralov, v bližini Maribora, se takoj prodaja. Souvent, Maribor, Mühlgasse 30.
802 2-1**2 učena** za triletno učno dobo sprejme Janez Verdgnig, kovaški mojster v Gradcu, Münzgrabenstrasse št. 113. Dobita hrano in perilo.
806 2-1**Dva fanta**, dobrih in poštenih starišev, se takoj sprejmeta v trgovino mešanega blaga v nauk pri Antonu Verbič, trgovec v Sevnici ob Savi.
810 2-1**Trgovina** z mešanim blagom se da v najem. Poizve se pri Or. Arnužu, učitelju pri Sv. Jakobu v Slov. gor.
812 2-1**Razprodaja**. Vseled izselitve sem primoran prodajati svoje blago pod lastno ceno: lepo sukno za ženske in moške obleke, različne barvante, gradl za matrace, posteljno opravo, obrišalke, moderce, perilo za gospode, kravate, različne žepne robce. Prodajam tudi po ceni štelaze, tri prodajalne mize, trgovsko mizo, podstavo za plohe. Anton Strableg, Maribor, Glavni trg št. 20.
814 5-1**Hlapec** za govedo, z dobrimi spričevali, se sprejme s 1. januarjem 1906. Lešnik, umetni mlin v Framu.
815 2-1**Nova hiša** z enim nadstropjem, močno zidana, se prodaja za 3400 gld. Lep vrt, 2 svinjska hleva, velika pralna kuhinja, velika klet, najemnina 44 gld., izplačati je 4000 gld., drugo ostane. Studenci pri Mariboru, Schulgasse 9.
823 4-1**Mala hiša** (viničarija) se da v najem z ali brez njive oziroma tudi travnik za eno ali dve kravi. Pojasnila daje H. Mallner v Rošpahu pri Mariboru.
833 3-1**Trgovski pomočnik**, mlad spreten prodajalec, vešč slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom pri Vinko Šket v Ilirski Bistrici, Notranjsko. Pri ponudbah naj se navede, koliko se zahteva plače in kdaj je vstop mogoč.
830 3-1**Trgovina** z mešanim blagom se da v novim letom v najem. Oglasi se pri Or. Arnužu, učitelju, Sv. Jakob v Slov. gor.
829 2-1**Lep vinograd** v občini Jarenina, 10 minut od župne cerkve, ob okrajni cesti, bo vsled smrti L. Sirk po prostovoljni dražbi na licu mesta (posestva) dne 30. t. m. od dedičev prodano. K vinogradu spada sadonosnik, njiva, dvojno stanovanje. Več se izve pri Fr. Kramberger v Gočovi, p. Sv. Lenart v Sl. gor.
828 2-1**Posestvo**, jako lepo, tik župne cerkve pri Sv. Ani na Krembergu, kateremu spada jako lepo zidano stanovanje, vinograd, njive in lepi nevsekani gozd, katero bi bilo jako ugodno za kakega umirovljenca ali obrtnika, skupno meri čez 3 orale, bo vsled smrti L. Sirk od dedičev na prostovoljni dražbi na licu mesta, premienina dne 26. t. m., posestvo pa 27. t. m., vselej ob 1. uri popoldne prodano. Več se izve pri F. Kramberger v Gočovi, p. Sv. Lenart v Slov. gor.
828 2-1**V najem** želim vzeti hišo za malo trgovino v sposobnem kraju, ali pa tudi kupiti pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovoljno se poslati na upravištvo „Slov. Gospodarja“.
826 2-1

Trte!

Imam na prodaj več tisoč divjih ameriških korenjakov Rip. port., močni, za suho cepiti, veljajo 2 40 K 100 komadov, malo slabejši 1— K 100 kom. Trte so močno vkoreninjene, dolge 41 cm, Ključnice ali rožje Rip. port., močno, za cepiti, 45 cm dolgo, cena 1— K 100 kom. Trte še niso izkopane. Oglasiti se je treba do konca tega leta.
824 2-1

Martin Slodnjak, posestnik v Bodkovcih, pošta Juršinci pri Ptuj.

NAZNANILO.

Pisarna „Hranilnega in posojilnega društva (Posojilnice) v Ptuj“ bo radi sklepanja računov od Božiča pa do ponedeljka po sv. Treh Kraljih, to je od 24. decembra 1905 pa do 8. januarja 1906 zaprta.

Med tem časom se bodo tekom navadnih uradnih ur sprejemale in izplačevale samo hranilne vloge.

PTUJ, dne 18. decembra 1905. 825 1-1

Ravnateljstvo.

Posojilnica v Oplotnici

bo imela v nedeljo, dne 24. decembra 1905 izredni občni zbor

z dnevnim redom: Znižanje obresti vlog od 5 na 4 1/2 %. 834 1-1

Občinski tajnik

se vzame v službo pri županstvu Jurklošter, sodni okraj Laški trg. Plača 60 K mesečno in eventualni postranski zasluzki. — Službo je nastopiti dne 28. prosinca 1906. Prošnje, opremljene s spričevali in izkazom dosedanjega življenja, je vložiti pri gornjem županstvu do 15. prosinca 1906.

Županstvo Jurklošter. 832 2-1

Pozor! Citaj!
Bolnemu zdravje!

440 52-19

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najprijubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, bolezni iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in

madron; zato ne smejo manjkati v nobeni mešanici in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstanjuje goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. Jur šic, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija

Oklic!

Naznanjam, da prodajam izvrstno špecerijsko in ple-
teno blago kakor tudi železno posodo po najnižji ceni, n. pr.:
Surova kava v žakljčkih po pošti 4 3/4 kg samo K 11—
Izvrstna kava po imenu Java 4 3/4 " " " 13—
Vsak teden novo žgana kava 1 " " " 3—
Najboljši čaj „Soucheng“ 1/4 " " " 1'50
— Vzorci za špecerijsko blago brezplačno. —
Z najboljšo potrebo se priporočam 712 18—4

Anton Korošec,
trgovina mešanega blaga v Radgoni
samo na Griesu pri murskem mostu,
v lastnem poslopiju.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko
varovalno zadrugo

CROATIA

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta Zagreba.
Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse
premičnina, živizo in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.
Vsa pojasnila daje: Glavni zastop „Croatia“ v Mari-
boru, Koroška cesta št. 50. 713 51—7
Zastopniki se iščejo po večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške.

Razpis stavbe nove župne cerkve.

Stavbeni odbor za zgradbo nove župnijske cerkve na Teharjih
oddaja konkurenčnim potom gradbo nove farne cerkve na Teharjih
po od oblastij potrjenih načrtih in sicer za:

a) Zemeljsko delo	314.32 K
b) Zidarsko delo	71883 98 "
c) Tesarsko delo	5006 92 "
d) Kleparsko delo	1540 40 "
e) Streharsko delo	4826 03 "
f) Mizarsko delo	2194 — "
g) Kamnoseško delo	5320 35 "
h) Razno in dobavo	6221 66 "
i) Les za odre in nadzorstvo	4167 68 "
k) Poprava kapele sv. Lucije	1000 — "

Skupaj 102475 34 K

Ponudbe se vlagajo zapečateni pri „stavbenem odboru za gradbo
nove župnijske cerkve na Teharjih“ do ekskluzivno 1. prosinca 1906.
Natančni proračun, načrti kakor tudi splošni in posebni stavbeni in
ponudbeni pogoji so na razpolago v dvorani nove kapelanije. Vsak
oferent mora položiti 10% ponudbene svote kot varščino.

Janez Čemažar,
načelnik stavb. odbora.

772 3—2

Ravnokar je izšla knjiga

Anton Medved „Poezije“

Katoliška Bukvarna = =

Odveč bi bilo hvaliti poezije valedičnega
* pesnika. — Delo se hvali samo. *
Ta velika zbirka obsega tudi več dosedaj
še nenatisnjenih pesmi. — Založništvo
je skrbelo za bogato in okusno zunanjo
* * obliko in moderno opremo. * *

Cena: 3.80 K, v elegantni vezavi 5.— K,
po pošti 20 vinarjev več.

Zaloga Katol. Bukvarne, Ljubljana

Vinogradniki, pozor!

Imam letošnjo jesen, in prihi bjo spomlad 80.000 na suho cepljenih ame-
rikanskih trt na prodaj, cepljene po Rip. portalis, in sicer: 10.000 silvaner,
5000 rulender, 5000 laški rilček, tež bel burgundec, 1000 šipon rumeni, 1000
traminer, 500 muškati rumeni, 500 hitina, 1000 izabela, na solonis: 800 tra-
miner, 700 silvaner. Te enoletne trte so dobro zaraščene in vkoreninjene prodajam
I vrste 1000 kom. 140 K.

2000 kom. laški rilček, dveletni, cepljene na Rip. portalis cena tem po
dogovoru.

Pri naročilu blagovolite poslati 10% are od naročene svote. Trte se pošil-
ja, o le v od trtne uši okužene kraje.

Naročila za v jeseni odzete trte sprejemam do 15. novembra t. l. — Na-
ročila za spomlad pa, dokler bo kaj zaloge. 737 6—3

Janez Šegula,
veleposestnik v Haponcih,
p. Juršinci pri Ptuj.

Krasne

božične oglednice

lično in fino izdelane
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Cena 1 komad 10 v, prodajalcem znaten
popust.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive
kapljice sv. Marka se uporab-
ljajo za notranje in zunanje
bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in ote-
kanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedoseg-
ljivo in spasonosno pri žledodolnih boleznih,
ublažujejo katar, urejujejo izmeček, od-
pravijo nadubo, bolečine in krč. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri
in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni.
Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih
in slezih ter koliko in štipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz
nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na mater-
nici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.
Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato se naj naročujejo
točno pod naslovom: 483 20—18

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se
ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 duoat (12 stekleno) 4 K. } 4 duoate (48 stekleno) 14 60 K.
2 duoata (24 stekleno) 8 K. } 5 duoatov (60 stekleno) 17— K.
3 duoate (36 stekleno) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na-
vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv.
Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nad-
logar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, čivilja;
Josip Seljanič, seljak itd. Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

300 hektol.

novoga belega vina

prav dobre kakovosti prodaja
Gregorič-dediči, Majski
vrh v Halozah, p. Št. Vid pri
Ptuj.

751 5—2

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo
v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C.
Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajs'
Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova
ulica in v hočki mlekarni Sammerlingova
ulica. 62 26—25